WASHINGTON D C

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 252. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 29-го ЖОВТНЯ 1948. No. 252. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 29, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ПРИПИСУЄ КОМУНІСТАМ ПЛЯН НЕДОПУСТИТИ ДО ЙОГО ВИБОРУ

Бостон, 27 жовтня. — У своїй передвиборчій промові президент Труман станув на становищі, що він двигає на собі увесь тягар боротьби проти світового комунізму, який як він каже, в Америці при допомозі Волесових сил змагає до перемоги республиканського кандидата на те, щоб не допустити до його вибору. Президент заявив, що він ненавидить комунізм і за час свого урядування поробив різні старання, щоб недопустити до опанування світу Советами. Це виявилося в його доктрині допомоги Греції й Туреччині і в Пляні Маршала для ратунку Европи. У нашій країні — говорив Труман — дійсна небезпека комунізму походить з цього, що Республиканська партія піддалася під диктат великого бизнесу для знищення важко добутих прав американського робітництва". Президент доводив, що комунізм найбільше поширився підчас республиканської адміністрації президента Гувера, коли то настала нужда, а нужда дає комуністам нагоду поширяти невдовілля. Коли б в 1928 р. був вибраний президентом Алфред Смит, він не був би допустив до економічного занепаду. Щойно, як після депресії за часів республиканця Гувера до влади прийшли демократи під проводом Рузвелта, часи змінилися на ліпші, а тепер Америка заживає найбільшого добробуту за всі часи — твердив Труман.

З Бостону пустився президент Труман в подорож до Ню Йорку, де він має виголосити 11 промов. Перша промова передбачена в четвер пополудні 28 жовтня на площі Юніон Сквер. З Ню Йорку поїде президент до свого родинного містечка Індепенденс, у стейті Мизурі, щоб там віддати голос при виборах у вівторок.

ЗА ТОТАЛЬНУ ВІЙНУ ПРОТИ ТОТАЛІТАРИЗМУ

Ню Йорк.—На зібранні Кравсвого Товариства Підприємств для Оголошень кинено гасло „тотальної війни проти тоталітаризму, щоб спинити похід комунізму". Промовці звертали увагу, що самий уряд не має сили знищити комунізм і до цього треба співпраці всього громадянства. На зібрання наспів привіт від ген. Двайта Д. Айзенгавера, який звернув увагу учасників, що треба памятати на основний предмет продажу, а це засади американської свободи, яка дозволяє торговцям продавати свобідно різні торговельні предмети. Айенгавер доводив, що люди, які займаються розголосом для продажу товарів, можуть багато причинитися до розголосу про вартість правди й інших високих ідеалів.

ДЕНЬ ФЛЬОТИ ОСТОРОГОЮ ДЛЯ АГРЕСОРІВ.

Фльота Злучених Держав святкували 173 річницю свого народження в середу і при цій нагоді різні промовці вказували на значення сильної маринарки для оборони свобідної Америки. З нагоди Морського Дня воєнні кораблі заплили до пристаней, де можна було їх оглядати. У Шікаґо виголосив промову секретар маринарки, Джан Л. Соливан і сказав, що Советська Росія „пішла походом на цілковите скомунізування світу". Коли б прийшло до війни, американська фльота мусить бути так розставлена, щоб вона найшлася далеко від американського побережжа.

Віцеадмірал Гері В. Гіл, сказав у Ню Йорку, що на випадок війни не буде часу приготовити оборону і тому вже тепер треба бути готовим піти війною до країни ворога. В цій цілі нам треба зайняти бази поза Америкою, щоб зменшити віддаль. Інші високі урядовці й офіцири промовляли в тому самому дусі, вказуючи на необхідність недопущення агресора до Америки.

ВОЛЕС ЗАКИДАЄ ТРУМАНОВІ КРАДІЖ ЙОГО ПЛАТФОРМИ.

Ню Гейвен, Конн. — Генрі Волес, кандидат Прогресивної партії на президента, обвинувачив президента Трумана, що він украв програму для своєї передвиборчої акції від Прогресивної партії у змаганні до перемоги при виборах. Волес, у своїй передвиборчій агітації, відвідає ще великі осередки, такі як Ню Йорк, Филаделфія, і покінчить свою кампанію аж в понеділок, перед самими виборами.

ЛУЇС ЗА ДОПОМОГУ ФРАНЦУЗЬКИМ СТРАЙКУЮЧИМ ШАХТЯРАМ.

Вашинґтон.—Джан Л. Луїс, предсідник майнерської юнії, зажадав від президента Трумана, щоб він перебрав на себе посередництво між французьким урядом і страйкуючими французькими шахтярами. Тому, що президент має в своїх руках контролю над Пляном Маршала, каже Луїс, він повинен „спонукати Францію заперестати стріляння у її війні проти власних громадян". Луїс став на становищі, що французькі майнери вийшли на страйк з економічних причин, хоч він осудив комунізм.

НАЗНАЧЕННЯ КОМІСІЇ МОРАЛЬНОГО ДОБРОБУТУ ДЛЯ ВОЯКІВ.

Вашинґтон. — Президент Труман назначив комісію для морального й релігійного добробуту й для вироблення характеру збройних сил, а теж і для подавання воякам вказівок моральної поведінки, коли вони вільні від служби. У склад комісії входять: о. Едмунд Велш з університету Джорджтавн, проф. д-р Деніел А Полинґ з Филаделфії, Бейзил О'Коннор, предсідник Американського Червоного Хреста, адв. Труман Гібсон з Шікаґо, пані Фердинанд Повел з Джансон Сити, в Тенесі і кілька інших замітних осіб.

Дюї запевнює світ, що Америка ніколи не вступить на дорогу ізоляції

Клівленд, Огайо. — У своїй передвиборчій промові республиканський кандидат на президента, нюйорський ґубернатор Тамес Е. Дюї, розправився з закидами демократичного кандидата, наче б вибір республиканського кандидата мав принести Америці нову депресію, а опісля перейшов до наступу на демократичну адміністрацію за її потурання комунізмові і за промахи, які, як він твердив — зробили демократи в закордонній політиці в користь Советів, що тепер розпаношилися по цілому світі. В другій частині промови Дюї візвав американців до обеднання всіх сил для стримання комуністичної експанзії і для підтримки Західним державам. При цій нагоді Дюї заявив, що „для Америки нема ізоляції. Ми є частиною світу, ми не ізолюємо себе ніколи. Що більше: ми ніколи не дозволимо себе ізолювати, щоб потім нас поглотити. Ми станемо сильно разом з іншими вільними націями в цілому світі". Дюї обіцяв теж, що Америка стане в обороні народу, поневоленого за залізною заслоною і що „ми будемо їм говорити з дня на день, з місяця на місяць всіми способами, які стоять до розпорядку нашому урядові, що ми знаємо, що той нарід хоче мира так як і ми і що ті люди дістануть його, якщо будуть нам помагати своїми діяннями". — Дальша програма подорожі Дюїя забере його до стейтів Нової Анґлі, а звідти до Ню Йорку, де він плянує останню передвиборчу промову в суботу.

УРЯД ГОТОВИЙ ДО АТЛАНТІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ.

Вашинґтон. — Діючий секретар стейту Роберт А. Ловет у своїй пресовій конференції заявив, що вже пороблено перші кроки для Атлантійського Пакту, який має звязати Злучені Держави, Канаду й західно-европейські країни в один оборонний союз. Без огляду на це, який буде вислід виборів у вівторок, переговори будуть іти дальше за підтримкою обох великих політичних американських партій. Ловет заперечив, наче б уже був готовий начерк договору, одначе признав, що вже осягнено „просту лінію для акції" і це мабуть спонукало Західні держави до оприлюднення заяви в Парижі про Північно-Атлянтійське Порозуміння.

О.Д. ОЧІКУЄ ЗАЯВИ Т. ДЮЇ НА ВИПАДОК ЙОГО ВИБОРУ ПРЕЗИДЕНТОМ.

Париж, 28. жовтня. — Багато впливових членів О.Д. висловлюють свої побажання, щоби губернатор Тамес Дюї, на випадок його вибору президентом Злучених Держав в найблищий вівторок, зложив відповідну заяву, потверджуючи і з'ясовуючи своє становище в головних проблемах міжнародної політики. Бо хоча новий уряд Америки перебрав би формально владу аж 20. січня, то таке ясне становище Америки до поодиноких проблем є необхідне вже тепер, щоби могти двигнути теперішню сесію Генеральної Асамблеї зі застою.

ПЛЯНУЮТЬ СПІВПРАЦЮ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ІМІГРАНТІВ.

Ню Йорк. — На нарадах 600 представників різних організацій, які займаються допомогою для скитальників в їх переселенні, обговорювано різнородні пляни для успішного розселення скитальників з Европи. Наради скликала Фундація Росел Сейдж з нагоди приїзду першого корабля зі скитальниками у найближчу неділю. Проводив нарадам член Комісії для Діпістів, Гері Н. Розенфілд з Вашинґтону. Найбільше часу присвятили для обговорення допомоги, яку можуть дати цій справі релігійні організації попри допомогу від родин і добродійних організацій. Якогось конкретного пляну не складено, виявлено тільки домагання, щоб поширити допущення іміґрантів теж і з Азії.

З нагоди приїзду першого корабля зо скитальниками в неділю, Портовий Комітет зголосився, щоб до обслуги новоприбуваючих іміґрантів покликати тих самих людей, які сповняли цю службу з доручення добровільних організацій. Між ними є 4 українські жінки, які працювали з доручення Катол. Комітету.

ПРЕДСТАВНИК З. У. А. Д. К. В ЕВРОПІ У ВІДПРАВІ „КОРАБЛЯ НА ВОЛЮ"

Бремен Німеччина, 21. жовтня. (Повітряною поштою до „Свободи") — День 21 жовтня був великим святом в німецькому порті Бремен. Це 813 Ді-Пі, переміщених осіб, скитальців і як їх ще називають, вступають на пароплав „Дженерал В. Блек", щоби — як перші в програмі виконання нового закону про допущення 205,000 нових іміґрантів до Америки — найти нову батьківщину в Злучених Державах. Між цими першими щасливцями є понад 200 українців, в цьому 17 круглих сиріт. У святі відправи цего першого „Корабля на Волю" взяли участь: директор цивільного відділу Европейського Командування Американської Армії Тамас Л. Гаролд; генер. директор IPO — В. Г. Тук; голова Комісії для Збігців Юго Карузі; представник ВРЕ — полк. Дж. Г. Молоні, як теж керівники місій добровільних допомогових агенцій, між ними представник ЗУАДКомітету на Европу, адв. Роман І. Смук. Перші нові іміґранти вступають на пароплав при звуках 421-ої американської військової оркестри. Їх бадьорого настрою не зменшує ні трохи понура осіння погода. Що з того, що осінній дощ ллється їм за ковнір, коли в них радість на душі, коли вони йуть назустріч новому вільному життю, коли їх очі горять, читаючи на пароплаві великий напис: „Шіп ту Фрідом" — Корабель на

(Докінчення на стор. 3-тій)

Справу Берліна задержано в Раді Безпеки

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ДОЖИДАЮТЬ ДАЛЬШИХ „НЕВТРАЛЬНИХ" ПРОПОЗИЦІЙ.

Париж, 28. жовтня. — Секретар стейту Маршал, бретанський міністер закордонних справ Бевин і французький міністер Шуман відбули вчора одногодинні наради в справі дальшої акції щодо Берліна, після советського вета в Раді Безпеки проти компромісових пропозицій шістьох малих країн. Раніше видвигано здогади, що західні союзники могли б тепер передати цілу справу Генеральній Асамблеї. Проте, керівники закордонних справ трьох західних великодержав після вчорашніх нарад рішили залишити цю проблему дальше на порядку нарад Ради Безпеки, дожидаючи дальших „невтральних пропозицій" з боку незаінтересованих безпосередньо в цій справі членів Ради Биспеки. Рада, задержуючи справу на своїй агенді, могла б кожночасно зібратися на надзвичайну сесію, як тільки була б наявність, що загроза для миру від цеї справи збільшується. В дипломатичних колах стверджують, що одною з головних причин такого рішення, що є рівнозначне з дальшим відкладанням кінцевого вирішення Берлінського спору, є теж очікування на вислід виборів президента в ЗДА найблищого вівтірка.

БОЛЬШЕВИКИ ПРО АМЕРИКАНСЬКІ БАЗИ В ГРЕЦІЇ.

Париж, 28. жовтня. — Політичний Комітет Генеральної Асамблеї О.Д. продовжував вчора розглядати звідомлення Балканської комісії в справі советської інтервенції в комуністичних безпорядках в Греції. Після передвчорашнього виступу американського представника Фостера Долеса з гострим засудом советської підривної політики в цілому світі, вчора забирали на цю тему голос представники советських сателітів. Югославський представник пробував обвинувачувати Америку, що вона перемінила Грецію в свою могутню військову базу в підготовці війни проти Советського Союзу. Він твердив, що американська політика в Греції загрожує „миролюбним сусідам" Греції та Советському Союзові.

АРАБСЬКИЙ „УЛЬТИМАТ" ДО РАДИ БЕЗПЕКИ.

Париж, 28. жовтня. — Сьогодні тут має відбутися надзвичайне засідання Ради Безпеки в справі постійного порушування перемир'я в Палестині. Вже вчора з поінформованих джерел повідомлено, що арабські країни студіювали справу відповідного свого „ультиматум" до Ради Безпеки, заки вона винесе будьяке конкретне рішення.

МОЖЛИВІСТЬ ЗАКІНЧЕННЯ ОКУПАЦІЇ НІМЕЧЧИНИ

БРИТАНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ГУБЕРНАТОР ВВАЖАЄ ЕВАКУАЦІЮ НІМЕЧЧИНИ МОЖЛИВОЮ РОЗВ'ЯЗКОЮ ТЕПЕРІШНЬОГО ВЕЛИКОДЕРЖАВНОГО СПОРУ.

Берлін, 28 жовтня. — Ген. сер Брайян Робертсон, британський військовий губернатор Німеччини, заявив вчора в дуже осторожній формі, що закінчення окупації Німеччини та відкликання всіх окупаційних військ „в задовольняючих обставинах" могло б бути єдиною можливою розв'язкою теперішнього великодержавного спору на тему німецької проблеми. Складаючи свою заяву на пресовій конференції, ген. Робертсон виразно підкреслив, що це є тільки його власною думкою, проте з поінформованих джерел заявляють, що подібну можливість вже від деякого часу обмірковується у високих політичних колах західних союзників. Идеться теж про те, яку відповідь можуть дати західні союзники та як зареаґувати на випадок, якщоб Совєти справді в найблищому часі почали евакуацію своєї зони. Трудність тільки в тому, що Совєти, закінчуючи формально свою власну окупацію, залишили б там не менш грізну свою окупаційну комуністичну п'яту колону. Сер Робертсон ствердив, що організовану тепер Советами в їх зоні комуністичну „народну міліцію" озброюється всіми родами зброї, з гарматами й танками включно. Вже тепер загальна сила тої міліції становить 200,000 і має бути піднесена до 400,000. Робертсон в дальшому заявив, що ця міліція має наскрізь характер армії та що її насамперед приготовляється „мати до діла з німцями". З того робиться висновок, що міліція „в майбутності" перебере ролю советських окупаційних військ, що було б кардинальним порушенням Потсдамського договору. Свою думку про можливість евакуації Німеччини ген. Робертсон висловив незвичайно осторожно, заявляючи, що „в абстрактному прінціпі" він „думає, що того роду розв'язка могла б бути єдиним засобом для розв'язки розбіжностей, до яких призвели непорозуміння союзників щодо Німеччини". Він теж відразу згадав про деякі основні передумови можливої евакуації. Першою з них, твердив ген. Робертсон, була б проблема, чи евакуація могла б бути загрозлива для миру Европи. По-друге, хоча це могло б бути „доброю розв'язкою" залишити німецькі справи самим німцям, проте західні союзники мусіли б мати певність що німці є „справді вільні" порядкувати свої справи та що вони зразу не попали б під владу „добре зорганізованої меншости, що була б в стані накидувати свою волю більшості без огляду на її бажання". Вкінці ген. Робертсон заявив, що уряд західної Німеччини буде зорганізований вже в січні чергового року. Він ствердив „неправдоподібність війни в найближчих місяцях", підкреслюючи цим тільки цілу серіозність положення. Заяву ген. Робертсона вважається за найважливішу, яку в останньому часі зложили представники західних потуг на тему Німеччини.

СТВОРЕНО ПРОЄКТ ВІДБУДОВИ ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 28 жовтня. — Американський і британський військові губернатори Німеччини приготовили проєкт далекосяглої господарської відбудови західної Німеччини, предкладаючи його створеній на базі пляну Маршала Організації Европейської Співпраці. Проєкт передбачує, що продукція цеї частини Німеччини мала б „не тільки досягнути свого передвоєнного рівня, але його ще на багато перевищити", а теперішній експорт мав би збільшитися в четверо. В пляні, що передбачує чотирорічку для західної Німеччини, узглядненo всі ділянки німецького господарства та економічного і соціяльного розвитку взагалі. Департамент стейту у Вашинґтоні повідомив про порозуміння між британським і французьким урядами про здержання розбору 300 німецьких фабрик в їх зонах, призначених на заплату воєнного відшкодовання, щоби можна було використати їх продукції для загальної відбудови.

АМЕРИКАНВЬКИЙ СУД ЗВІЛЬНИВ НІМЕЦЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ.

Нюрнберґ, Німеччина, 28 жовтня.—Американський військовий трибунал виправдав вчора від закиду змови проти миру 13 високих німецьких командантів, звільняючи їх теж, за виїмком кількох, від обвинувачення за воєнні злочини. Цілком виправдано філд маршала Ґуґо Шперлє, а маршала Вільгельма фон Кюлера, ген. Германа Гота та маршала Вільгельма фон Леба засуджено за поодинокі воєнні злочини.

СОВЄТИ ЗНОВУ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ.

Берлін, 28 жовтня. — Ген. Г. С. Лукашенко, шеф штабу советського військового управління в Німеччині, знову звернувся з протестаційним листом до західних командантів, закидуючи їм, мовляв, порушення повітряної безпеки їхніми повітряними транспортами харчів до бльокованого Советами Берліна. Рівночасно повідомляється про цілий ряд дальших советських заходів на ще більше затіснення бльокади.

ФРАНЦУЗИ ДЕПОРТУЮТЬ ЧУЖИХ РОБІТНИКІВ ЗА СТРАЙК.

Париж, 28 жовтня. — Французький уряд повідомив вчора про арешт та депортацію з країни 52 чужинецьких робітників, які робили бешкети під час страйку в копальнях вугілля. Багато з них будуть ще перед депортацією відповідати перед французьким судом.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorised July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕДВИБОРЧА ГАРЯЧКА

Президента Трумана витають всюди щиро, масово й оваційно. Це такий наглядний факт, що знаючи це дехто ніяково почувається, як заповідає певну прогру Трумана в дні 2 листопада як кандидата Демократичної партії на наступного президента. Пояснюють це „дивне" положення тим, що американець, з природи добродушний, зявляється масово, щоб побачити і повитати свого президента навіть тоді, коли рішений голосувати на іншого кандидата до Білого Дому. Думаємо, що в цьому є багато правди, хоч треба підкреслити, що „сіра маса", що так оваційно приймає Трумана, складається у великій мірі з робітництва, яке його в більшості щиро попирає і буде на нього голосувати.

З цього виходило б, що виборча тактика Трумана не є зла, бо приєднує йому і Демократичній партії багато прихильників. Хоч його критика республиканських представників в конгресі та Республиканської партії виглядає часом надто агітаційною та гострою, то це тільки тому, що бачимо в одній особі водночас дійсного президента держави і виборчого кандидата, що ще дбає і про свою партію та допомагає їй перемогти. Та це вже не вина Трумана, що так дієтся, а радше американської системи.

Виправдуючи Трумана за деяку гарячість у виборчій акції, не можемо одначе погодитись з його промовою в Шікаґо, яку він виголосив минулого понеділка, заповідаючи фашистську загрозу американській свободі, коли б перемогла при виборах 2 листопада Республиканька партія і був вибраний наступним президентом її кандидат, нюйорський губернатор Тамес Е. Дюї, щирий демократ.

В першу чергу звичайний амереканець не добачує великих ріжниць між обидвома головними політичними партіями, Демократичною і Республиканською. В обидвох є люди чесні, розумні й поступові, як і є реакціонери. Тому, як нам здається, було б куди краще для країни, коли б ці партії злились в одну. Друга партія повинна би бути більш опозиційна й радикальніша своєю програмою. Як знаємо, вже від довгого часу намаґаються творити ліберальну Третю партію. До цього було б вже дійшло й була б вже заіснувала сильна третя партія, але вмішались в це діло комуністи з Волесом і багато попсували. Тепер намагається це здійсняти Американська Федерація Праці, як це заповів Вилйем Ґрін, її президент. Тому саме, що на ділі немає великих ріжниць між Демократичною і Республиканською партіями, не добре виглядає коли президент Труман, хочби тільки в ролі кандидата і в часі виборчої промови, стає аж таким гарячесердим, що лякає країну тоталітаризмом, Гітлером, Мусоліні й Тоджом та іншими „чортівськими силами", коли б так прийшли до влади республиканці. Такі погрози були досі ораторською прикрасою промов Волеса та комуністів і це повинно би при них залишитись.

Ще зазначимо, що американський нарід не бере в часі виборів таких речей серіозно й це добре. Тільки в чужих країнах могли би це розуміти інакше. Але незабаром і вони переконаються, що як тільки перейдуть вибори, ніхто навіть згадувати не буде за виборчу „гарячку" і всі будуть вдоволені, що все це скінчилось і є новий президент, без огляду на те, яка партія переможе.

ТРЕБА ПОРОЗУМІТИСЬ

Дня 2 листопада вирішиться, хто буде наступним президентом і в чиїх руках буде дальша політика Злучених Держав. Під тим розуміємо в першу чергу закордонну політику, бо вона нині вибилась на перше місце ще й тими особливими і експлодуючими обставинами, які заіснували на міжнароднім полі з приводу советської агресії. Хоч не знаємо певно, як ці президентські вибори випадуть, то проте треба рахуватись з такою можливістю, що готов дістати більшість голосів нюйорський губернатор Дюї. Якби так сталось, то він обняв би владу президента щойно 20. січня 1949 р. До цього часу правив би ще Труман. Але живемо в таких часах, що кожного дня може статись щось надзвичайне. Навіть коли не думати воєнними катеґоріями, то залишається ще для президента Злучених Держав широке поле до різного роду важних політичних потягнень, викликаних обставинами і конфліктами з Советами, які не маліють, а тільки побільшаються.

Теж і в домашній ділянці треба брати під увагу, що зараз по виборах зачнуть видавати величезні суми на збро́єння. Це теж дуже важна справа і величезний видаток, який перейде висоту навіть тих 14 більйонів долярів, що їх уже конгрес ухвалив.

Президент Труман, на випадок, якби він не був вибраний наступним президентом, матиме отже змогу рішати в дуже важних справах, закордонних і домашніх, і так поставити свого наступника перед доконані факти.

Не припускаємо, щоб сталось щось таке, що могло б пошкодити загальній справі навіть тоді, коли б президент Труман далі вирішував усі важні справи. Проте не можна легковажити голосу перестороги тих, що думають інакше. Тому вважаємо розумною таку пропозицію, щоб на випадок вибору Дюї президентом зійшлися по виборах якнайскорше обидва президенти, діючий і вибраний, та порозумілись у всіх важніших справах. Такі сходини повинні би відбуватись в міру потреби аж до 20 січня. Вони теж вказані з цього боку, що коли йдеться про закордонну політику, то вона двопартійна. Значить, що й так треба порозуміння між представниками обидвох партій, коли зайде якийсь новий конфлікт з Советами, чи виринe якась нова міжнародня проблема.

Як так станеться, то воно матиме великий вплив на міжнародню політику взагалі, бо не дасть притоки до різних побоювань з боку тих народів, що все ще непевні послідовности американської закордонної політики. Ця непевність піднялась тепер знову, як розголошено, що президент Труман хотів на власну руку висилати свого представника до Сталіна, щоб його нахилити до замирення в справі Берліна та Німеччини. На нашу думку це був тільки виборчий „трик", так само, як і заяви Трумана про фашистівську загрозу свободі Америки, якби республиканці прийшли до влади. Це властиво розбивання голосів, які мали би впасти на Волеса. Але в світі зрозуміли це інакше. Тому, коли тепер світ почує, що хоч Дюї вибраний, а Труман ще при владі, а між ними є порозуміння, то це матиме такі добрі наслідки, що скріпить міжнарокний фронт боротьби з советською агресією, який уже твориться і прибирає реальні форми.

Дм. Андрієвський.

Правно-моральні основи УНРади

В справі УНРади є моменти, які можуть і мусять бути продискутовані, особливо, коли мова про вдосконалення самої установи і про її діяльність. Але її правно-моральні підвалини треба уважати поза дискусією. Інакше довелось би все зачинати наново, вертати назад і знов шукати. Серед нинішніх обставин, коли прийшла крайня пора на дію, для таких шукань більше нема місця. Досить того, що тої розв'язки, яка заіснувала, шукалося повних сім років, а над її здійсненням працювалося понад рік часу. Чи ж не досить?

Перша практична спроба створення всеукраїнського політичного центру, за порозумінням політичних чинників, була зроблена в 1941 р. на так зв. Конференції української еміґрації в Кракові. Але вона не могла вдатися, бо була хибно подумана і хибно переведена. Дві другі спроби роблено в 1944 р. на тій самій підставі догоди між політичними чинниками. Тоді створено „Всеукраїнську Національну Раду" та „Українську Головну Визвольну Раду", але жадна з них не дійшла повного розвою. Дальшою спробою того самого порядку були наради в 1944 представників Державного Центру УНР та окремих політичних угрупувань, коли сходились і А. Лівицький і П. Скоропадський і полк. А. Мельник і С. Бандера. Але і та спроба не увінчалась успіхом. Нарешті в 1946 р. повстав так зв. Координаційний Комітет, який звів до купи всі політичні угрупування. Але по якімось часі з нього виступило одно з них. Щойно в 1948 р. вдалося зложити УНРаду на основі догоди між представниками Державного Центру УНР та всіма політичними партіями, крім одної. Це сталося в наслідок так зв. консолідаційної акції, яка тривала багато місяців доки дійшла до свого завершення. В ній брали участь всі політичні чинники і угрупування.

Більшість згаданих спроб дати Україні всенаціональний провід йшла по лінії його опертя на діючих в українськім громадянстві політичних силах. Ця база виказалась невистачальною і годі було прийти до якогось рішення. Аж коли до тої бази додано момент законности, пощастило найти розв'язку. З цього вже видно, яку вагу має момент права, законности, що його не все можна заступити перевагою сили і доконаним фактом. Він елімінує деякі можливі, але спірні розв'язки і тим улекшує вибір між ними. А також він надає більше авторітету тій установі, яка на нім зіпреться і тим прискорює догоду. Так сталося і з розв'язкою у формі УНРади, коли її нав'язано до установ, які існували в Україні за часів національної держави. Але і тут довелося вибрати.

В часи революції в Україні державне будівництво мало різні фази. Першою з них було створення в 1917 р. Української Центральної Ради і останньою вихід в 1920 р. Директорії Української Народньої Республіки на вигнання. В тім ланцюзі подій та актів в посередніх етапах знаходимо і акт з 22. січня 1918, проголошення України самостійною державою, і акт з 22. січня 1919 р., злуки всіх українських земель, і акт з 12. листопада 1920 р. про Тимчасове Управління (Директорія). Цей ланцюх подій та актів був перерваний проголошенням на весні 1918 р. Гетьманської Держави та пізніше зреченням П. Скоропадського і проголошенням в осени того ж року злуки України з Росією, що становить окремий ланцюх подій та актів. Був ще акт нового „проголошення державности" 30-го червня 1941 р., що мав місце у Львові і лишився фактом відокремленим від двох попередніх ланцюхів. Було ще проголошення Української Радянської Соціялістичної Республіки, а вслід за ним цілий ряд подій та актів, ланцюх яких розтягається аж до наших днів, але які не мають національного змісту, бо подиктовані Москвою і переведені рукою наїздника.

Коли стало питання нав'язання УНРади до попередніх етапів державного будівництва в Україні, то вибрано перший ланцюх „Українська Центральна Рада - Директорія". Мотиви такого вибору ясні і безспірні. Він не лише має наскрізь національний характер, охоплює найбільший відступ часу і є найбільш багатий змістом, але й в'яже нас з українською національною владою, що перебувала на рідних землях і її останнє звено, в особі Голови Директорії, задержалося і до нині на чужині. Дехто підносить думку, що при творенні УНРади треба було узглянити всі „державні конструкції", що були в Україні. Але ж ця думка не до здійснення. Як погодити самостійність і автономію, Труднову Монархію і Советську Республіку? Отже треба було вибирати певну серію подій та актів з-поміж вище наведених. Зроблений вибір ще не перерішує форм державних конструкцій на майбутнє, але цю справу рішатиме сам український нарід, скоро стане вільний.

Щоби надати УНРаді законність, зроблено так, що вона є покликана до життя Головою Директорії. Треба здати собі справу, що в данім разі ціла вага лежить не в особі, але в інституції. Вага і спасенність для української справи з існування в поточний момент залишків української національної держави стає наглядною, коли приглянемось ролі такої інституції, як монархія в Англії. І тут особа монарха не має великого значення поряд з вагою самої інституції. Чи не вона тримає в купі цілу Британську Імперію з її колоніями, чи не вона запобігає багатьом труднощам внутрішньо - національного і державного життя? Щось подібного сталося і з українською еміграцією, яка творячи всенаціональний провід, могла опертися на Директорії, втіленій в особі її Голови.

Так представляється державно-правна сторінка УНРади. Приглянемось тепер до її морально-політичної сторінки.

УНРада подумана і здійснена на взір парляментів інших країн, як представниче тіло українського політичного світу. І дійсно, в ній заступлені всі, крім одної партії. Дехто ставить під сумнів рацію такого заступництва і радить зложити раду з кол. українських парляментарів. Але подібна розв'язка відпадає вже з тої причини, що Наддніпрянщина не мала за останні тридцять років змоги перевести будь які вільні вибори, а членів Рад УССР між нами нема, бо вони є проти нас, по боці Москви. Тим часом нова еміграція Наддніпрянщини опреділила свої політичні позиції, приступивши до одної з історичних партій чи утворивши нові.

Представництво партій в У. Н. Раді довершило шляхом делеґування ними туди своїх послів. Такий спосіб застосовано з двох причин. Насамперед годі було перевести вибори серед української еміґрації, розкиданої по різних країнах і континентах. А по друге, зложений шляхом виборів орган був би органом лише еміграції і він не міг би претендувати на ролю всенаціонального органу. Тим часом заступництво в нім партій дає йому право бути речником політичних змагань цілої нації. Направду ті партії мають всеукраїнський характер, вони охоплюють всі відтинки політичної думки і в них заступлені всі землі. Це багато правильніше віддзеркалює політичну опінію українського народу, як Рада Укр. Сов. Соц. Республіки, вибори до якої зправила фальшують і насилують волю народа.

Факт неучасти в УНРаді СГД (гетьманців) дещо послаблює моральні позиції її і то без огляду на вагу і чисельність тої групи. Відсутність там групи консерватистів відбирає українському національному фронтові суцільність і повноту. В цім полягає шкода, вчинена гетьманцями національно-державній справі, але яку не тяжко направити. І то тим більше, що нема поважних причин для тої неучасти. Мотивом її є те, що УНРада органічно пов'язана з Директорією Української Народньої Республіки, а тому гетьманці уважають, що приступлення їх, монархістів, до цієї „республиканської" установи було би рівнозначне з їх політичною смертю (див. виянення в Українській Трибуні № 34). Тим часом відомо, що італійські чи французькі монархісти належать до республиканських парляментів їх країн і тим себе політично не убивають.

Морально -політична вага У. Н. Ради збільшується ще і тим, що в ній заступлені всі землі. І так на 36 теперішніх її членів, 20 походять зі Східних Земель (11 належать до нової еміграції, а 9 до старої), а інші зі Західних) 13 з Галичини, і по одному з Волині, Буковини і Закарпаття). Цей останній факт є знаменний і дуже важний. Знаменний тим, що свідчить про всеукраїнськість партій. Важний тим, що ним здійснено правну соборність тих земель, які теоретично вже знаходяться в рамах одної держави. Навіть по проголошенню злуки тих земель в 1919 р. лишалося два різних уряди, один на чолі з Гол. Отаманом С. Петлюрою, а другий з президентом Петрушевичем. Нині чи не вперше в історії всі землі об'єднані вколо спільного національного політичного центру. Цей факт стверджує соборність українських земель і утруднює всякі намагання, знутра і ззовні, розбивати нашу націю на етнічні і теріторіяльні групи.

Створення державно-політичного центру на тих правно-моральних основах, які вказано, могло мати місце лише в Европі. Адже ж там скупчились сотки тисяч української політичної еміграції, яка щойно недавно вийшла з краю і яка єдино має моральний мандат промовити в імені народу, що лишається в краю. Там, в Европі перебувають проводи політичних партій всеукраїнського значення і там діють органи української національної держави та влади, які вийшли колись з краю. Лише ці проводи і ці органи могли дати ту державно-правну і морально-політичну підставу, на якій спирається УНРада. Без того вона висла би в повітрі і не здобула би того загального признання українського громадянства, яке вона дістає і в Европі і Америці.

М. Брадович.

ЧУЖИНОЮ

3)

В її очах був Марко не лише пророком, носієм гасел нового життя, а й вояком, що був готовим віддати своє життя за їх здійснення. Віра в непереможність цеї новоповсталої національної сили перейняла ціле її єство і не дала заломитися і в найтяжчі моменти пекольного життя на Україні під московською владою.

Несподівана зустріч з Марком видалась їй і дивною, і наскрізь природною. Вона була незвичайним випадком, а разом з тим і здійсненням надії, яка її ніколи цілком не опускала, стрінутися десь і колись з Марком. Вона виконувала цього вечора свою службу в каварні як сновида, зважаючи ще менше ніж звичайно на настирливі залицяння деяких з різнонаціональних гостей. Вона мало не бігла покрученими вуличками, майже безлюдними в цю пору в цій частині міста і ледви могла дихати від швидкої ходи і радісного хвилювання, вступаючи до означеного бульвару; гадала, що прийшла зарано, коли Марко вийшов зпід темної групи дерев на майданок, освітлений більше місяцем ніж кількома ліхтарями. Вона простягла до нього руки як потопаюча, і він відчув, як тремтіли вони. І здалось їм на хвилину, що минулі тяжкі роки бзмежної трагедії були лише зловісним сном, що вони не на чужині, а в ріднім їй Луцьку, що вони не втратили нічого й мають ще все перед собою. Але ця хвилина промайнула як блискавка. І коли він не випускаючи її рук запитав, як вона жила і де її батько, вона зайшлась плачем скривдженої дитини, притулившись до його плеча.

Її батько вже не жив, вона втратила його вдруге і востаннє. Його доля була така, як і багатьох інших українців, що хотіли твердо ними лишатися, не зраджуючи батьківщини й самих себе. Він полишив Волинь, щоб взяти участь в працях Центральної Ради. По поразці збройних змагань учителював під прибраним іменем на Запоріжжі, але свого українського єства не міг і не хотів ховати. В часі гострих переслідувань українства його було викрито і засуджено на заслання за петлюрівство і зв'язки з повстанцями. З лісових праць біля Онежської затоки йому пощастило втікти. На втечу з меж советського пекла зважився він лише по довгих намовленнях доньки, яка тремтіла за долю батька, боючись, що його знов викриють.

Оповідаючи про це, вона знов не могла втримати плачу, бо почувала себе в деякій мірі посередньо винною в смерті батька. І вони вибрали трагічний шлях через Дністер, так часто забарвлюваний українською кровю. Вони були вже недалеко від румунського берега, коли на їх човен впало гостре світло советських прожекторів і посипались кулі берегової сторожі. Батько впав в човен поцілений в голову. Вона сама врятувалась лише тим, що скочила у воду і ховаючись за човном намагалась притягти його до берега. На московські стріли відповіла румунська сторожа і одігнала большевиків. Але човен вона тягла даремно, батько був вже мертвий, його поховали недалеко від Тігині.

Життя в румунськім таборі советських втікачів було тяжким, але вона зважилась тікати з кількома іншими далі лише тому, що заходила небезпека бути виданою до кривавих рук московської влади. Вона віддала пачкарям золотий хрест й кілька інших дорогих пам'яток матері, які перепровадили її разом з іншими Дунаєм і з Констанци морем до Царгороду. Вона сподівалась заховатися краще у великім місті і знайти там працю при допомозі невеличкої української кольонії. До того ж вона мала припоручення батька до сотника Кубовича. Її надії здійснились почасти. Щоб мати можність існування зробилась вона по довгих даремних пошукуваннях праці кельнеркою в каварні „Мармара", хоч умовини її були не стільки тяжкі як прикрі з огляду на огидне оточення.

Але тепер вона думала найменше про це, виплакавшись, вона почувала тепер себе побіч Марка на лавці під темними деревами по довгих роках вперше майже щасливою, сучасність відсунулась в підсвідомість і майбутність не викликала неспокою, як в сонній мрії видавалось їй, що вона подорожує з Марком і дивиться безжурно, як місяць виблискує на поверхні моря стелючи їм золотий шлях.

Але вона зробила зусилля вернутися до дійсности. Марко говорив про тисячі й тисячі українців, що уникли сумного кінця її батька завдяки відповідному організованню втечі та забезпечення втікачів від примусового повороту до рук ГПУ. Говорив про значіння втримання звязків поміж Україною та вільним світом, про піднесення настрою та зміцнення опору українського населення окупаційній владі, про психологічну необхідність можности рятунку хоч би для малого відсотку замкнених в московській вязниці народів.

(Дальше буде).

Три роки праці Обєднаних Держав

В звязку з святкуванням Дня Обєднаних Держав, департамент державних справ та інші організації зробили огляд праці цеї великої міжнародньої організації за минулих три роки її існування. Як відомо, членами її є 58 націй. З тої нагоди департамент державних справ видав окрему брошуру, в якій зазначено, що „це є історія ступневого успіху проти тяжких перешкод".

В скорім часі після видання брошури, сталася тяжка подія, що зворушила Обєднані Держави — вбивство графа Бернадота — представника — посередника О. Д. в Палестині. Він загинув як перший визначний мученик за ідеї Обєднаних Держав. Далі слідувала справа Берліну.

Ці події так само як і поважні розходження в дискусіях О. Д., особливо на політичнім грунті, затемнюють повільний, але сталий успіх О. Д. в цілому. Проте, майже щодня та чи інша група представників деяких або всіх 58 членів-націй веде переговори в справах, що торкаються широкого поля міжнародних взаємовідносин — в справах політичних, економічних, соціяльних та гуманітарних.

За короткий час свого існування О. Д., мали до діла з якими 78 головними політичними справами. Оцінюючи досягнення — частинні успіхи, чи невдачі, — треба памятати, що завданням О. Д. було втримати мир після Другої Світової Війни, а не робити мир. Миру з Німеччиною та Японією ще не зроблено.

Для дослідження політичного положення на місцях, О. Д. висилали свої комісії до Палестини, Індонезії, на Балкани, в Індію та Корею. Організація часто давала директиви урядам щодо принятгя певних кроків, або утримання від інших. Чимало з тих директив виконано. Проте полагоджения політичних розходжень затримувалося нераз заради вета, яким, згідно з Чартером організації, можуть користуватися пять сталих членів Ради Безпеки. Тому велике значіння має Генеральна Асамблея, як форум світової опінії, де можна обговорювати всі справи.

Хоч ще не принято міжнароднього пляну контролі атомової енергії, проте уважне дослідження справи, яке зробила комісія атомової енергії при О. Д., спияли ліпшому розумінню наукових та політичних факторів контролі атомової енергії.

Через свою Раду Опіки, О. Д. поволі вводять той принцип, що підлеглі народи в світі повинні мати певні права, а держави, що управляють тими народами, повинні мати певні зобвязання і бути відповідальними за них перед О. Д. та світовою опінією.

В ділянках економічній, соціяльній та гуманітарній О. Д., мають значні досягнення. Тут можна тільки кортко згадати про деякі з них.

Обєднані Держави дають денно додаткові харчі для більше як чотирьох мільйонів недоживлених дітей в дванадцяти европейських країнах; помагають урядам відновлювати їх соціяльну працю; перебрали на себе корисну працю Ліги Націй в ділянці міжнародньої контролі наркотичних товарів. Комісія прав людини, на чолі якої стоїть пані Рузвелт, накреслила міжнародню деклярацію прав людини Через свою економічну комісію для Европи, Обєднані Держави започаткували економічну співпрацю між урядами европейських країн. Країни Східньої Европи, так само як і Західної, брали участь в цій праці.

Сімнадцять спеціяльних агенцій Обєднаних Держав також провадить різну працю. До них належить світова організація для охорони здоровя, завданням якої є поширення по цілім світі бортьби проти малярії, сухіт та венеричних хоріб, а також опіка над матерями та дітьми. Міжнародня організація опіки втікачами, створена Обєднаними Державами, помогла переселити на нові місця яких 185,000 переміщених осіб та повернути біля 72,000 бажаючих вернутися до своїх країн. Харчова та агрикультурна організація зробила поступ в далекосяглих плянах поширення світових харчових запасів.

Департамент державних справ, переглядаючи в своїй брошурі трьохлітні досягнення Обєднаних Держав, пригадує американцям, що О. Д. складаються з самостійних держав і влада організації О. Д. є обмежена. Але, як підкреслив секретар державних справ Маршал, це є „форум щоденних світових переговорів... відкриті двері для комунікації між Сходом і Заходом".

Загальна Рада.

Ви дожидаєте кожного дня на листоноша, щоби приніс „Свободу",? „Свобода" дожидає на нього, щоби приніс вашу добровільну доплату до передплати!

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

12. і 13. листопада 1948, в готелі Аделфія, 13 і Чеснат вул. Филаделфія, Па.

ПРОГРАМА:

Реєстрація делегаток і гостей зачнеться в четвер 11 листопада в годині 5. ввечорі, в готелі Аделфія.

Пятниця, 12 листопада 1948

Рано відправляться Служби Божі в українській католицькій і православній церквах. В 9 годині: реєстрація делегаток і гостей.

а) Відкриття Конгресу, 10 година рано.
б) Молитва.
в) Вибір президії, до якої увійдуть по одній представниці з Европи, Америки й Канади та вибір секретаріяльної сили.
1. Реферат програмовий — Олена Лотоцька.
2. Досягнення української жінки в Европі — Ірина Павликовська.

Обід.

Пополуднева сесія зачнеться в 2 год. пополудні.
3. Досягнення української жінки в Канаді — Наталія Когуська.
4. Привіти від центральних організацій.
5. Досягнення української жінки в Америці — Олена Штогрин.
6. Завдання української жінки на еміграції — Ярослава Чубата.
Після кожного реферату дискусія над резолюцією.
Вибір комісії-матки із 7 осіб.
Комерс з музичною програмою для делегаток і гостей.

Субота, 13 листопада 1948

Початок 9 година рано.
Прочитання привітів.
Переселенча програма й наше становище — Марія Демидчук.
Білоруська й українська жінка у визвольній боротьбі своїх народів — Ніна Кік.
Вибір уряду світової федерації українського жіноцтва.

Обід.

Пополуднева сесія: год. 2. попол.
Culture not without politics — Julia Dobriansky.
Участь і здобутки української жінки в міжнародних організаціях (в англійській мові) — Ганка Романчич.
Промови американок.
Українське жіноцтво у світі (в англійській мові) — Марія Ґамбаль.
Після кожного реферату дискусія над резолюцією.
Ухвалення резолюцій.
Бенкет — ввечорі, год. 7:30.
Танці для молоді, год. 10.

ВІСІМ НОВИХ ВИРОКІВ СМЕРТИ В ЕСПАНІЇ.

Мадрид, 28. жовтня, (ЮП) — Військовий трибунал в Барселоні засудив вчора вісім осіб на кару смерти а 64 на довголітню кару тюрми. Вони відповідали перед судом за саботажі і акти терору продовж останніх років.

„КОРАБЕЛЬ НА ВОЛЮ".

(Докінчення зі стор. 1-шої).

Волю. Представник ЗУАДКомітету, адв. Р. Смук, був на пароплаві, як перші іміґранти на нього вступали і він їх теж попращав в дорогу до волі, радіючи їхнім щастям. В Бремені він поробив відповідні заходи, щоби там і в Гамбурзі відкрити постійні представництва ЗУАДКомітету, потрібні з уваги на передбачений виїзд великої кількости українських скитальників до Америки. Поіменний список тих, що їдуть першим транспортом, читайте в заврішньому виданні „Свободи".

Б. ПРЕМІЄР ЛИТВИ В ФИЛАДЕЛФІЇ.

Филаделфія, Па. — В неділю, 31. жовтня, буде промовляти в Савт Филаделфії в Литовській Народній Галі в справі допомоги скитальцям ген. Йонас Чернюс, що був свого часу премієром литовського міністерського кабінету. Буде теж говорити о. д-р Йосапас Кончюс, президент Організації Допомоги Бездомним. — К. В.

УМЕР ПОЛЬСЬКИЙ КАРДИНАЛ ГЛЬОНД.

Варшава, 28. жовтня. — У вівторок, 26. жовтня, тут відбувся похорон примаса Католицької Церкви в Польщі, кардинала Гльонда. Його похоронено в підземелях катедри св. Яна, а перед похороном, згідно з його останньою волею, вийнято його серце та в урні приміщено в катедрі в Гнезні.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БІНҐЕМПТЕН, Н. Й.

Українська участь в Інтернаціональнім Фестивалю.

Другий з черги інтернаціональний фестивал, влаштований заходом YWCA і ACA дня 10. жовтня ц. р. заслужив на признання з огляду на обильний показ народньої культури різних націй, як і з широко закроєної програми. — Обширна галя N. Y. St. Institute of Applied Arts and Sciences надавалась якнайкраще до цього, щоб довкруги її стін розмістити виставкові столи з народнім мистецтвом різних народів, включно з такими як жиди, араби, мурини та індіяни, а посередині дати змогу на танкові та вокально-музичні імпрези.

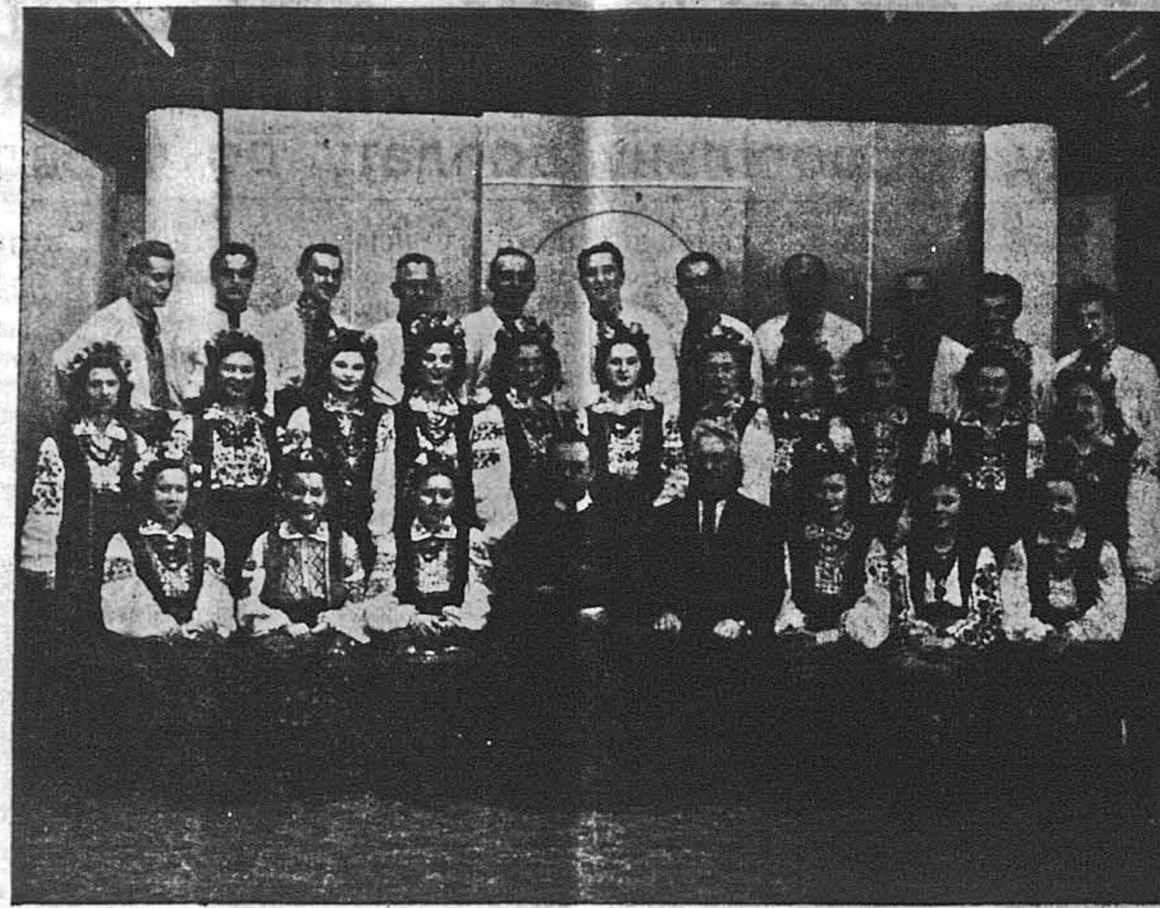
Фестивал тривав два дні і залишив у всіх прегарне враження. Загальна опінія ствердила, що українці вийшли тим разом вийшли тріюмфально. Поза гарною і добірною в стилю виставкою вишивок, різьб, ноші, і інших річей, дали теж прегарні зразки добре підготованих і виконаних стилізованих українських танків у кількох групах і виступ та цілий ряд українських народних пісень, інтерпретованих культурно, з тонким музикально-естетичним виразом.

На український показ зложилися дві українські громади, греко-католики і православні. Шкода лишень, що не виступили вони спільно як одна національна група без підчеркування релігійних різниць. Цей релігійний сепаратизм між українцями, не повинен ніколи і нігде мати місця у виступах виключно національного характеру, бо це болить і відчуває своїх і викликує здивування серед чужих. На цьому пункті вже час прийти до порядку і при деяких подібних нагодах, руководитися розумом.

Проте треба признати, що-обі громади бінґемптонських українців працюють прегарно і пробивають переможно тверду скорупу консервативних та фанатичних русофілів, що ще досі не є в силі пробудитися зо сну та отворити очі на цю дійсність, що вони не є ніякі „русскі", а тільки українці та що москвофільство, яке колись привезли одиниці з Галичини і Закарпаття вже давно зникло з обличчя тих земель. Уже навіть „істинно русскі", що перебувають на тих землях як наїздники, знають, що прибули на землю Західної України, яку замешкує український народ.

ХОР УКРАЇНСЬКОЇ КАТ. ЦЕРКВИ В БІНҐЕМТОНІ, Н. Й.

Повстав тому рік. Завдяки інтензивній праці вспів здобути собі популярність та опінію найкращого та взірцево поставленого хору. Мав уже кілька публичних виступів, між іншим в Ракі-Глен (біля Скрентону) в часі Українського дня, а останньо на Міжнароднім Фестивалю в Бінґемтон, де осягнув рекорд своєю культурною та високомистецькою інтерпретацією українських народних пісень. По середині о. парох Інокентій Ричкун ЧСВС, та диригент проф. М. Федорів.

АМЕРИКА МАЄ НА ЦІЛІ ПОСТІЙНУ МАЙБУТНІСТЬ — СНАЙДЕР.

Сан Франсиско. — Секретар скарбу Джан В. Снайдер у своїй промові на зібранні Камонвелт Клубу обговорив економічні й політичні справи світу і заявив, що політичні заворушення" не повинні затемнювати факту, що в нашій післявоєнній програмі ми плянуємо не на пять, ані не на десять років, але на постійну майбутність". Снайдер виявив, що Европа відбудовується постійно при допомозі Америки, а це дає підставу до постійної продукції.

БРИТАНСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ.

Лондон, 28. жовтня. — Британський Конгрес Професійних Спілок, верховне керівництво британського робітничого руху, звернулося вчора до своїх 8,000,000 членів, закликаючи їх до рішучої боротьби проти комуністичних впливів серед британського робітництва.

ПОШУКУВАННЯ

ГУЦУЛЯКА з села Воскресінці, біля Коломиї, котрий виїхав до Америки перед першою світовою війною, пошукує син учителя згаданого села. Хто знає про нього, або він сам, прошу ласкаво писати на адресу:
P. CHARYDCZAK
19 Kingswood Rd., Toronto 8, Ont. Canada.

ОЛЬГУ СИМЧИШИН з міста Грималів, пов. Скалат, Галичина, пошукує **ЮЛІЯН БЕРНАДИН**. Прошу писати на адресу:
MICHAEL BERNADYN
4511 Pennington Avenue,
Baltimore 26, Md.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,607 Скочинець Павла з с. Залужа (Сянік) від Космовська Зофії д. Івана.

16,608 Бабій Дмитра з с. Голодівки (Рудки), Лавро Василя з тогож села с. Максима від Бабій Петра.

16,609 Кухар Олекси, Ірини і Анастазії з с. Скнилова (Золочів) від Барановська Ксені.

16,610 Сороцький Степана і Федька від Сороцький Дмитра з с. Гумниська (Теребовля).

16,611 Дацик Івана з с. Бутини (Жовква) від Гептінґ Василя.

16,612 Архипенко Андрія с. Лукича від Петренко - Могіляят Катерини.

16,613 Гудз Онуфрія с. Василя з с. Сілець Белзький (Сокаль) від Гудз І. В. с. Николая.

16,614 Волошановський Олекси, Голота Степана і Анни з с. Карликів (Сянік) від Волошановська Марії.

16,615 Свистович Миколи і Григорія с. Павла з с. Смолинка (Рава Руська) від Химчак Григорія.

16,616 Тети Гайдук з дому Грудень з с. Борова Гора (Любачів) від Грудень Ольги зам. Клебанська.

16,617 Шпеґ Павла с. Петра з пов. Камянка Струмилова, Анелі і Павлини Мушеніська від Грицько Михайла і Теклі з дому Толочкевич.

16,618 а) Коцур Грицька і Христі з с. Устрики Горішні (Сянік) від Коцур Івана.

16,618 б) Лазаренко Івана з с. Корева (Коломия) від Досинь Якова.

16,618 в) Собок Анни і Ірини, Найда Миколи з с. Лісня від Собок Марії.

16,619 Тилька Степана від Дзядик Михайла с. Марії з с. Турява Сільна (Сянік).

16,620 Федин Василя з с. Гломча (Сянік), Стецькевич Павла від Солецький Дмитра.

16,621 Рідних і знайомих з с. Тартаківця (Сокаль) від Мандрик Володимира.

16, 622 Вовк Гавриїла с. Пилипа з с. Гаї (коло Львова) від дочки о. Радкевича, Мирослави зам. Кучменда.

16,623 Ярема Параски від Романик Меланії д. Гната і Анни з дому Ярема з с. Глідно (Березів).

16,624 Зелюнка Михайла с. Степана з с. Воля Петрова (Сянік) від Зелюнка Марії д. Дмитра.

16,625 Юрис Франка, Тростянецька Зофії з с. Манаїв (Зборів) від Тростянецька Анастазії.

16,626 Сагуш Василя з с. Соколова Воля (Лісько) від Хома Марії з дому Сагуш.

Голоситись на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ТАРЗАН, ч. 1960. Рятується втечею.

Коли великий Піт пустився за малпочоловіком, цей щез. Піт перешукав за ним пачки і звої.

Нагло Тарзан впав згори на нього.

Піт відрухово потягнув за язичок револьвера, але страшенний удар повалив його на землю запомороченим.

На гук далекого вистрілу ватага піднесла хлопця й побігла до містечка.